

Els compositors americans de música de pel·lícules, protagonistes del concert de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat

El pianista Eloi Jover ha interpretat el concert en fa per a piano i orquestra de Gershwin

Hi ha tantes bandes sonores de pel·lícules que han estat compostes per acompanyar imatges que també poden "anar soles"! L'Orquestra Simfònica Sant Cugat n'ha ofert unes quantes avui en un Teatre-Auditori Sant Cugat ple de gom a gom (les entrades estaven exhaurides). El plat fort ha estat el concert en fa per a piano i orquestra de George Gershwin (1898-1937), un fragment del qual apareix a la pel·lícula "An American in Paris". La interpretació d'aquest concert de Gershwin ha comptat amb la

participació d'Eloi Jover com a pianista solista. La formació simfònica sancugatenca, dirigida per Josep Ferré, també ha interpretat *Obertura cubana*, del mateix Gershwin, i dues peces de dos altres prestigiosos compositors nord-americans, *Danses simfòniques*, de la comèdia musical *West Side Story*, convertida el 1961 en una pel·lícula de gran èxit, del compositor i director d'orquestra Leonard Bernstein (1918-1990), i "Hoe-down", del ballet *Rodeo* d'Aaron Copland (1900-1990), autor de nombroses

obres de música de cambra, concerts, cançons i música per a films.

George Gershwin

El nord-americà George Gershwin, fill de jueus russos, treballà de pianista. La seva cançó *Swanee* el va fer popular. Va estrenar revistes musicals a Broadway.

Va fusionar elements populars, temes i ritmes de jazz i elements clàssics en obres com la *Rhapsody in blue*, el seu concert per a piano i orquestra (1925) i el poema simfònic *An American in Paris*, que va compondre després d'un viatge a Europa durant el qual va conèixer Ravel. Va fer també música per a pel·lícules i l'òpera *Porgy and Bess*.

Eloi Jover

Eloi Jover ha estat membre de l'Orquestra del Teatre del Liceu, amb la qual continua col·laborant -ha fet un munt d'actuacions amb aquesta formació musical com a pianista i organista i també com a pianista acompanyant prestigiosos cantants-. Ha tingut com a directors Gerd Albrecht, Edmon Colomer, José Collado, Rafael Frühbeck de

D'esquerra a dreta, el director de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat, Josep Ferré, el regidor de cultura de l'Ajuntament de Sant Cugat, Xavier Escura, i la presidenta de la Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra, Flora Puntos, just abans de començar el concert.

Burgos, Romano Gandolfi, Julia Jones, Ondrej Lenard, Ernest Martínez Izquierdo, Uwe Mund, Riccardo Muti, Miquel Ortega, Antoni Ros Marbà, Víctor Pablo Pérez, Josep Pons, Peter Schneider i Sebastian Weigle, entre d'altres. Jover està professionalment molt vinculat a Sant Cugat del Vallès, ciutat on va néixer: és el director de la centenària Societat Coral La Lira i ha actuat en nombroses ocasions amb l'Òpera de Cambra Sant Cugat. Aquesta no és la primera vegada que col·labora amb l'Orquestra Simfònica Sant Cugat (el passat 11 de novembre va participar al concert "Romeu i Julieta").

Per Sant Jordi, concert per a saxo alt i orquestra, de Joan Albert Amargós

L'Orquestra Simfònica Sant Cugat oferirà el proper 23 d'abril, al Teatre-Auditori Sant Cugat, el concert per a saxo alt i orquestra, compost en homenatge al saxofonista nord-americà Michael Brecker (1949-2007) per Joan Albert Amargós (Barcelona, 1950), compositor de qui la formació simfònica sancugatenca ja va interpretar la seva obra "Mil·lenàrium" (que va dirigir ell mateix). Tot el programa del concert de Sant Jordi estarà dedicat a la música catalana. Així, l'Orquestra oferirà sardanes de Pau Casals, de Juli Garreta i d'Eduard Toldrà, i música popular instrumentada per Agustí Cohí Grau. A més, estrenarà una nova versió simfònica del "Cant de la senyera" realitzada per Salvador Brotons.

Joan Albert Amargós

L'Orquestra Simfònica Sant Cugat i el pianista Eloi Jover interpreten el concert en fa per a piano i orquestra de Gershwin.

Cursos de llenguatge musical a la seu de la Fundació Música Simfònica i de Cambra

Són molts els melòmans que voldrien saber-ne més d'aquest llenguatge preciós, universal, ideal per expressar els sentiments, que és la música. Per a tots ells, la Fundació Música Simfònica i de Cambra organitza uns cursos de llenguatge musical. Els cursos tenen lloc els dijous a la tarda, en quatre sessions, a la seu d'aquesta Fundació (carrer dels Marges, 25, de Sant Cugat; per informar-se'n i inscriure-s'hi cal trucar al telèfon 935893193). El professor és Albert Flores, viola de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat. També hi intervé Josep Ferré, director de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat. Per assistir-hi no cal tenir coneixements de música.

Els músics

Els músics de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat que han interpretat el concert d'avui són:

Miquel Bagó Carner, Nausica Berni Martín, Pep Bonachera Fernández, Julià Borràs i Querol, Joan Bosch Daniel, David Calvet Amaro, Joan Camps Claveria, Francesc Castillo Martínez, Teresa Espuny Pujol, Arabella Fernández Sunyer, Oriol Ferré i Puntos, Violeta Ferré i Puntos, Albert Flores Freixanet, Sara Guri Casallachs, Geert Hendrik Kroesenbrink, Almudena Jambriña Santacreu, Eloi Jover Navarro, Josep Juan i Pomes, Momo Ko Furukawa, Beatriz Lizarte Martín, Gemma Llorens Galbany, Jairo Londoño Valencia, Mario Markovich Trailovich, Albert Martín Flores, Lluís Martínez Martínez, Enric Mestre Gras, Josep Mira i Olcina, Lutz Mittermüller, Pau Montané Pascual, Paco Montañés Alcañiz, Alba Navarro Hierro, Vasil Nikolov Spasov, Laura Nogueras Tarrero, Judith Ortega Larriba, Eva Panyella Callao, Marina Parellada Alfonso, Andrea Peirón Martín, Joaquim Peláez Aldana, Ramsès Puente Mato, Laia Pujolas Casadevall, Carles Rambla Tió, Artur Regada Matas, Sebastià Rio Serracarbasa, Juan Rodríguez Poveda, Cristina Romani Quinto, Marina Romo Vivancos, Aloma Ruiz Boada, Eric Sánchez Hurtado, Catí Santos Fulgencio, Mayte Santos Pérez, Albert Serra i Oller, Matthew Simon, Paula Sirvent Raga, Quim Solé Escobar, Núria Tauler López, Maria Ugarte López-Herce, Jordi Ulivarri Pérez, Òscar Vilapinyó Martí, Eric Willy Galobardes i Ignacio Zamora Rodríguez.

Orquestra Simfònica Sant Cugat
Director: Josep Ferré.
Administració: Marta López.
Imatge corporativa: Violeta Ferré.
Regidor: Joan Berlanga.

Amb genuí sabor americà

L'any 1932 George Gershwin en va tenir prou amb l'estada d'uns dies a l'Havana per trobar la inspiració per compondre la primera obra del concert que ha interpretat avui l'Orquestra Simfònica Sant Cugat, format per un repertori amb inconfusible i genuí sabor americà. Nascut al cèntric barri novaiorquès de Brooklyn, en una família humil, aviat va canviar els estudis comercials pels de música. Poc després van arribar les seves primeres cançons, amarares de noves estètiques com el *ragtime*, i tot seguit l'inici de la seva relació amb el Tin Pan Alley, zona de Manhattan propera a Broadway on es concentraven tota mena de negocis del gremi musical com mànagers, empresaris, venedors, escoles, etc. Després de ser pianista per a tot, Gershwin va veure com la seva popularitat incipient a Broadway es refermava amb les emissions d'alguns dels seus temes a través de la ràdio pública. Però allò que probablement ha consolidat Gershwin per a la posteritat va ser el fet que va conjuntar la tradició formal clàssica amb la nova estètica del jazz, cosa que va succeir sobretot a partir del 1924, amb l'estrena de la mítica *Rhapsody in Blue* per a piano i orquestra. Mentre continuaven els èxits dels seus musicals a Broadway, Gershwin va compondre el *Concert en fa* (1925) per a piano i orquestra, seguint novament els paràmetres clàssics. Walter Damrosch, director de l'Orquestra Simfònica de Nova York, en va ser l'instigador. Per això aquest concert va estar a punt de ser anomenat Concert de Nova York. El dia de l'estrena al Carnegie Hall, el desembre del 1925, amb Gershwin al piano, l'èxit va ser important. Els anys següents van sorgir els tres preludis per a piano (1927), el poema simfònic *Un americà a París* (1928), la segona rapsòdia (1931), les *Variacions simfòniques* per a

piano i orquestra sobre el tema propi "I Got Rhythm" (1934) i l'òpera *Porgy and Bess* (1935), sense oblidar-nos de l'obertura simfònica del concert d'avui, l'*Obertura cubana*. Gershwin la va pensar inicialment com una gran rumba per a piano i orquestra. Finalment es va estrenar deixant la rumba com a inici i final, amb una part central intimista amb les maraques i els bongos substituïnt el piano solista. L'estrena va tenir lloc l'agost del 1932, dirigida per Albert Coates, en un estadi esportiu davant més de vint mil persones.

Sis anys després de la mort de Gershwin, el 1942, s'estrenava al Metropolitan de Nova York el ballet *Rodeo* del compositor Aaron Copland. Els responsables van ser els membres del Ballet Rus de Montecarlo, fundat el 1939 per membres de l'antiga companyia de Serguei Diaghilev. L'èxit va ser molt gran: la coreògrafa Agnes de Mille va haver de sortir més de vint vegades a saludar. Precisament ella havia estat qui va animar Copland a compondre *Rodeo*, fent-lo retornar d'aquesta manera a la música del món del *Wild West*, un estil que Copland ja havia seguit al no menys cèlebre ballet *Billy the Kid*.

L'any 1943 el mateix Copland va preparar una suite de concert amb fragments de l'obra on no hi falta el popular i brillant "Hoe-down", moviment final del ballet, en el qual el compositor cita algunes tonades populars, entre les que destaca l'anomenada "Bonaparte's Retreat".

La música de Copland va deixar una petjada molt important en la següent generació de compositors nord-americans. Entre ells, el seu amic i protegit Leonard Bernstein, músic polifacètic que ja des de l'estrena de la seva primera obra escènica rellevant, el ballet *Fancy Free* (1944), es va mostrar com un veritable baluard de la música nord-americana. El cim de la seva popularitat va arribar amb l'estrena al Teatre Winter Garden de Broadway el dia 26 de setembre de 1957 del musical *West Side Story*, amb lletra de Stephen Sondheim i coreografia de Jerome Robbins. El 1961 n'arribaria la versió cinematogràfica dirigida per Robert Wise i Jerome Robbins, protagonitzada per Natalie Wood i Richard Beymer, que va obtenir deu Òscars. El camí de la partitura va seguir amb l'aparició de la *Suite de danses simfòniques*, que hem sentit avui, i ja el 1984 amb la popular versió operística amb la presència, entre altres, de Kiri Te Kanawa (Maria) i

Josep Carreras (Toni) que va obtenir un premi Grammy al millor àlbum d'espectacle musical.

Joan Vives

Eloi Jover

Pianista

"A casa hi havia eines de manyà... fins que s'hi va afegir el piano"

-És difícil explicar la música amb paraules..., però amb quina idea definiria el concert de Gershwin que vostè ha interpretat avui?

-És un concert únic... Bé, tots ho són, però aquest el que té de singular és que recull la música dels orígens de Gershwin i la popular nord-americana, i en fa una molt bona síntesi. A més, Gershwin era pianista i dominava molt bé totes les possibilitats expressives de l'instrument, i això es nota.

-Uns quants compositors han estat grans pianistes, oi?

-Sí, Beethoven, Brahms, Chopin, Franz Liszt, Schumann...

-Parlin's dels seus inicis com a músic.

-Contràriament al que passa en molts casos, no vinc de família de músics. A casa, però, sonava força música clàssica. M'entusiasmava sentir el concert número 1 de Txaiovski. El meu pare era manyà. Per entrar a casa s'havia de passar pel taller ple d'eines: claus de tot tipus, broques, llimes, molts martells... i ferros. Un dia va venir l'afinador i en veure el taller va dir: "Perdoni, m'he equivocat". Vaig començar a estudiar el piano als nou anys, que ara pot semblar tard, però quan t'agrada això no té importància. L'any 1989 vaig tenir la sort de començar a treballar al Liceu.

-Ha estat la seva segona casa, el Liceu, oi?

-Sí, hi he tocat un munt d'òperes i de concerts, unes quantes com a músic intern.

-Què és un músic intern?

-El que toca darrera de l'escenari, i que no es veu. Normalment són organistes, però també hi ha pianistes, arpistes, petites orquestres... i el cor. Tens un monitor -on veus el director; hi ha molta distància entre el director i tu- i un altaveu que amplia el so de l'orquestra i dels cantants perquè normalment l'escenografia l'esmorteeix. I has de tocar sempre unes mil·lèsimes abans que l'orquestra per anar coordinat. És molt divertit fer d'intern perquè ets dins de l'òpera.

Proper concert de l'Orquestra

• **23 d'abril:** *Concert de Sant Jordi*. Concert per a saxo alt i orquestra de Joan Albert Amargós. Homenatge a Michael Brecker (saxofonista de jazz). Obres de Pau Casals, Juli Garreta, Eduard Toldrà, Agustí Cohí Grau i Salvador Brotons. Teatre-Auditori Sant Cugat.

Propers espectacles del Teatre-Auditori

• **25 de febrer:** 30-40, *Livingstone*, de Sergi López i Jorge Picó (teatre).
 • **26 de febrer:** *La Venta focs*, d'Arrel Dansa (dansa).
 • **2 de març:** *Aida*, de Giuseppe Verdi. Cor Amics de l'Òpera de Sabadell i Orquestra Simfònica del Vallès (òpera).
 • **9 de març:** *Hedda Gabler*, d'Henrik Ibsen (teatre).

SOCIS PROTECTORS:

Avant Grup Autocars
 Campmany Dona Home
 Carnisseries Tubau
 Cebado, de Carmen Martínez
 Gràfiques Celler
 Ofinova
 TMA